

УДК 796.032.2:336.14(44)"2024"
DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2025-1.18>

Митровка Євген Васильович
здобувач освітнього ступеня магістр спеціальність «Фізична культура і спорт»
кафедри фізичного виховання
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID ID: 0009-0006-5250-9986

Горват Тетяна Юріївна
доктор філософії у галузі управління та адміністрування,
завідувач кафедри менеджменту, фінансів та інформаційних технологій
Карпатський університет імені Августина Волошина
ORCID ID: 0000-0003-0804-916X

ПРОЦЕС БЮДЖЕТУВАННЯ ВЕЛИКИХ СПОРТИВНИХ ПОДІЙ: МЕТОДИ, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (НА ПРИКЛАДІ ПАРИЗЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР 2024 РОКУ)

Актуальність проблеми бюджетування великих спортивних подій є безсумнівною, оскільки такі масштабні заходи потребують значних фінансових ресурсів та детального планування з метою забезпечення їх успішної організації і проведення. Олімпійські ігри, Чемпіонати світу та інші турніри міжнародного класу не тільки залучають величезну кількість глядачів, а й мають потужний вплив на економіку країни-організатора, що вимагає ефективного управління фінансами для мінімізації ймовірних ризиків та досягнення стратегічних цілей. Ураховуючи високий рівень фінансових витрат та можливі економічні труднощі, питання правильного бюджетування набуває особливої важливості. Тому питання ефективного управління фінансовими потоками є актуальним як для організаторів, так і для дослідників цієї сфери.

Метою статті є дослідження процесу бюджетування масштабних спортивних подій на прикладі Олімпійських ігор 2024 року, що проходили в Парижі, з акцентом на ефективному фінансовому плануванні, управлінні ресурсами та фінансовими ризиками. Для висвітлення цього питання розглянуто теоретичні основи бюджетування, а також проаналізовано ключові етапи й фактори, що впливають на ефективність фінансового управління при організації таких спортивних подій.

Методи дослідження: аналіз літератури та авторитетних онлайн-ресурсів, метод порівняння, статистичний аналіз, кейс-метод, графічний метод.

У результаті дослідження визначено, що бюджетування великих спортивних подій є комплексним і багатofакторним процесом, який передбачає ретельне планування витрат на інфраструктуру, організацію заходів, а також оцінку можливих доходів від продажу квитків, спонсорства та прав на трансляцію. Олімпіада в Парижі 2024 року продемонструвала ефективне використання наявної інфраструктури, що значно знизило витрати на будівництво нових об'єктів, а також важливість диверсифікації джерел фінансування для забезпечення фінансової стабільності події. Водночас управління ризиками, включно з фінансовими, туристичними та інфраструктурними, були критично важливими для успішної реалізації спортивного заходу.

Дослідження свідчить про необхідність комплексного підходу до бюджетування великих спортивних подій, з урахуванням усіх аспектів фінансового управління та ризиків.

Ключові слова: бюджетування, планування, фінансові ризики, спортивні події, спортивні змагання, організація, ефективність, Олімпійські ігри.

Вступ. Організація та проведення великих спортивних подій, як-от Олімпійські ігри, Чемпіонати світу з видів спорту чи різноманітні міжнародні турніри, є вкрай складним і багатofакторним процесом, що вимагає ретельного планування й значних фінансових інвестицій. Спортивні події глобального масштабу не тільки привертають увагу широкої аудиторії,

а і є дієвими інструментами впливу на економіко-політичне та культурне середовище країн-організаторів. З огляду на те, що такі події пов'язані з масштабними витратами та окремими фінансовими ризиками, саме ефективне бюджетування є критично важливим аспектом для забезпечення їхнього успіху.

Ефективне бюджетування є не просто технічним процесом, а частиною стратегічного управління, що покликане забезпечити належний баланс між доходами та витратами, оптимізувати можливі ризики й окреслити переваги як для локальної економіки, так і для міжнародної спортивної спільноти. Так, правильне бюджетування є запорукою успішної організації та реалізації конкретної спортивної події, а також має вагоме значення для розвитку міста чи країни, що її приймає, як в економічному, так і в спортивному аспектах, у довгостроковій перспективі, оскільки позначається на міжнародному статусі цих територій, що, своєю чергою, сприяє залученню інвестицій та забезпечує фінансову стабільність національної економіки. Поряд з очевидними короткостроковими економічними перевагами вдало проведені спортивні заходи є каталізатором довгострокових змін та покращень у розвитку локальної інфраструктури, спорту, туризму тощо.

Формулювання методів бюджетування великих спортивних подій, джерел їх фінансування та підходів до регулювання фінансових ризиків дасть змогу з'ясувати, як ефективне фінансове планування впливає на успішність подій такого масштабу.

Мета та завдання. Метою статті є оцінка процесу бюджетування великих спортивних подій на прикладі Олімпійських ігор 2024 року в Парижі з акцентом на ефективне фінансове планування, управління ресурсами та ризиками.

Завдання дослідження:

1. Дослідити теоретичну основу «бюджетування» як одного з ключових управлінських інструментів.
2. Проаналізувати процес бюджетування великих спортивних подій на прикладі Олімпійських ігор 2024 року в Парижі з визначенням факторів, що впливають на ефективність бюджетування.

Методи дослідження. Для збору та аналізу даних використовувалися методи аналізу літератури, зокрема огляд наукових статей, а також електронних публікацій на авторитетних інтернет-ресурсах, що дало змогу отримати актуальну інформацію щодо предмета дослідження; метод порівняння, статистичний аналіз, кейс-метод, графічний метод.

Результати дослідження. Бюджетування є одним з ключових складників фінансового управління, що дає змогу організаціям ефективно планувати та контролювати використання фінансових ресурсів, забезпечуючи оптимальний їх розподіл, сприяючи досягненню стратегічних цілей і підвищуючи ефективність ухвалення управлінських рішень.

О. О. Пар'єва розглядає бюджетування управлінським інструментом, що спрямований на розробку фінансового плану (бюджету), з метою раціональнішого використання ресурсів та підвищення ефективності ухвалення управлінських рішень на підприємстві [4, с. 72].

М. Ф. Огійчук та С. О. Децюра трактують бюджетування важливим інструментом управління, що становить інтегровану систему, яка передбачає розробку бюджетів, поточний контроль за їх виконанням, облік відхилень фактичних показників від планових та аналіз причин значних розбіжностей, тобто основне призначення бюджетування полягає в узгодженні зусиль організації для досягнення бажаного результату шляхом оптимізації балансу між доходами та витратами [3].

На думку Г. О. Чумак бюджетування є складовим елементом системи управління витратами, що полягає в розробці бюджетів, організації їх здійснення та контролі за їх виконанням, метою якого є формулювання майбутнього фінансового стану організації за допомогою економічних показників, що дає змогу оптимально досягти фінансових (або інших, що вимірюються через господарські показники) цілей підприємства. Зазначається, що бюджетування є процесом організації управління фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання, який вміщує розробку бюджетів для різних центрів відповідальності чи напрямів діяльності, контроль

за їх виконанням, аналіз відхилень фактичних результатів від планових та коригування господарської діяльності для досягнення запланованих результатів [8, с. 34].

С. В. Додонов тлумачить бюджетування цілісною системою управління підприємством, яка охоплює процес розробки бюджетів, технологію їх складання та є найвищим рівнем розвитку бюджетного процесу на підприємстві [2, с. 104].

Н. М. Ювженко розглядає бюджетування в широкому та вузькому сенсах. Відповідно до першого, бюджетування є системою управління, що спрямована на досягнення стратегічних цілей соціально-економічного розвитку країни, натомість відповідно до вузького – організацією бюджетного процесу, що орієнтована на оцінку результатів діяльності органів влади в контексті виробництва суспільних благ [10, с. 76–77].

У контексті нашого дослідження, що стосується великих спортивних подій, бюджетування є комплексним процесом, який охоплює кілька ключових етапів, зокрема планування, оцінку й розподіл фінансових ресурсів, з метою забезпечення ефективної організації та успішного проведення масштабного спортивного заходу.

Бюджетування спортивних подій є багатоетапним процесом, включно з плануванням початкових витрат на будівництво інфраструктури та організацію супутніх заходів, максимально точного розрахунку прибутків, які можуть бути отримані від партнерських угод, продажу квитків, прав на трансляцію, туризму й інших послуг. Неправильне управління фінансовими потоками здатне призвести до непередбачуваних фінансових труднощів, які можуть негативно позначитися на проведенні події. У цьому контексті основою успішної організації та проведення спортивних заходів є врахування й достовірна оцінка всіх імовірних доходів та витрат, а також управління супутніми фінансовими ризиками.

Процес бюджетування масштабних спортивних заходів має свою специфіку, оскільки не обмежується виключно внутрішніми витратами організаторів, а також містить оцінку витрат на будівництво необхідної інфраструктури (стадіони, дороги, готелі та інші об'єкти, що забезпечують вимоги учасників, організаторів, суддів, персоналу, глядачів, інвесторів та ін.), що потребує ефективного планування й координації між різними зацікавленими сторонами.

Одним із найскладніших аспектів бюджетування великих спортивних подій є оцінка потенційних доходів, адже вони залежать від багатьох змінних, що можуть бути важко прогнозованими та піддаються впливу різноманітних факторів, включно з внутрішніми та зовнішніми обставинами.

Критично важливим елементом бюджетування, що впливає на досягнення фінансової стабільності та успіху спортивної події, є завчасне прогнозування, врахування та вчасне реагування на можливі фінансові ризики, які здатні призвести до фінансових втрат. Сюди варто внести зміни в попиті на квитки, зниження доходів через неочікувані коливання економічно-політичного або туристичного середовища країни чи міста проведення, а також непередбачувані обставини, як-от стихійні лиха чи епідемії.

Не менш значущим є забезпечення й збереження організаторами великих спортивних подій прозорості та підзвітності в процесі бюджетування, що передбачає нівелювання фінансових неточностей чи помилок, недопущення зловживань і корупційних схем, а також забезпечення ефективного використання коштів.

Для поглибленого аналізу процесу бюджетування великих спортивних подій візьмемо за приклад нещодавно проведені Олімпійські ігри 2024 року в Парижі, що стали однією з наймасштабніших подій у світі спорту, і розглянемо ключові аспекти фінансового планування та управління ризиками в межах цієї події.

Аналіз бюджетування Олімпійських ігор 2024 року в Парижі передбачає визначення як планованих витрат, так і реальних результатів, з акцентом на фінансові джерела та ефективність витрат. Зібрана інформація дає змогу отримати детальну картину того, як сплановано й реалізовано фінансування події, а також оцінити вплив на економіку міста та країни загалом.

Загальна сума витрат на проведення Олімпійських ігор 2024 року оцінюється в близько 9 мільярдів доларів (згідно з деякими джерелами – 9,1 млрд дол. США), 4,5 мільярди з яких

були спрямовані на інфраструктурні проєкти, включно з побудовою спортивної арени, Олімпійського селища, об'єктів для проведення заходів, а 4,4 мільярди є операційними витратами на організацію спортивних подій [7].

Обсяг витрат на проведення Олімпіади в Парижі є одним з найнижчих за всю історію Олімпійських ігор XXI століття, оскільки середні витрати на відповідні спортивні події, звично, перевищують 12 мільярдів доларів. Такий невисокий бюджет зумовлений відсутністю необхідності масштабної розбудови інфраструктури, оскільки більшість об'єктів для проведення змагань вже були побудовані в межах попередніх ініціатив та проєктів, що допомогло значно знизити витрати на будівництво нових спортивних арен і стало важливим чинником для зменшення загальних фінансових затрат на Олімпіаду [9]. Рисунок 1 демонструє порівняння обсягів загального бюджету Олімпійських ігор попередніх років, що дає змогу оцінити фінансові витрати на проведення цих заходів у різних країнах та виокремити особливості бюджету Олімпіади в Парижі.

Операційні витрати на проведення Олімпіади в Парижі переважно покривалися з таких джерел, як:

Міжнародний Олімпійський Комітет, що виділив 1,2 мільярда євро, 750 мільйонів з яких містять продаж прав на трансляцію та 470 мільйонів – спонсорство;

- приватні спонсори та корпоративні партнери, що забезпечили близько 1,2 мільярда євро фінансування;
- фінансування з державного бюджету в обсязі 2,8 мільярда євро, що перевищило початково заплановані 1,47 мільярда для спрямування на організацію безпеки, інфраструктури, проведення церемоній та фінансування Паралімпійських ігор;
- туристичні послуги та продаж квитків на суму 1,4 мільярда євро також становлять суттєву частину доходів.

Щодо туристичного складника, то зростання вартості готельних і транспортних послуг у Парижі спричинило певний негативний ефект: частина туристів вирішила відкласти свої поїздки або обрати альтернативні варіанти пересування, що, своєю чергою, призвело до зниження міжнародного попиту на поїздки до столиці Франції. Продаж квитків уже напередодні старту Олімпіади продемонстрував значний фінансовий потенціал заходу. Зокрема, задовго

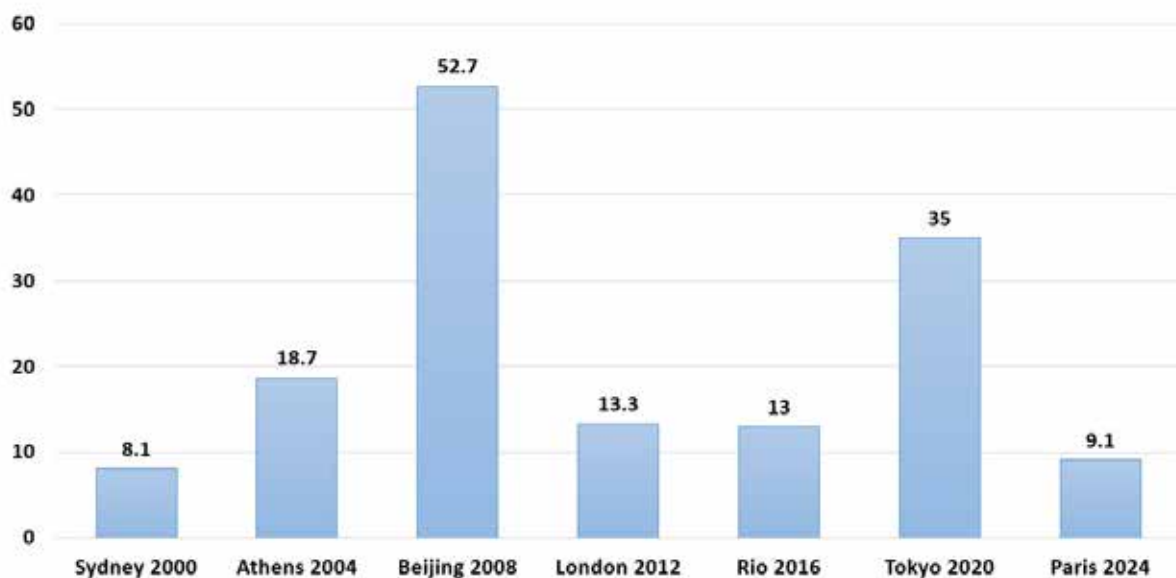

Рис. 1. Порівняння бюджетів Олімпійських ігор попередніх років

Джерело [6].

до початку ігор було продано 9,4 мільйона квитків, що є рекордним показником для подібних масштабних спортивних подій і відіграє важливу роль у загальному фінансовому успіху Олімпіади. Ціни на квитки коливалися від 24 до 1 000 євро, при цьому найбільш вартісні квитки на відвідування заходів церемонії відкриття та закриття досягали 2 700 та 1 600 євро відповідно. Високий попит на квитки дав змогу організаторам прогнозувати дохід у розмірі від 1 до 1,2 мільярда євро лише від їх продажу [1; 5; 11].

На Рисунку 2 продемонстровано показники продажу квитків на Олімпійські ігри різних років, що дає змогу порівняти тенденції попиту та фінансові результати цих подій.

Загалом, бюджетування Олімпійських ігор 2024 року в Парижі та ефективне використання фінансових ресурсів є ключовим складником економічної стратегії міста й країни, що приймали ці ігри. Відзначимо відносну економічність порівняно з попередніми іграми, що підкреслює роль ефективного фінансового управління та збалансованого поєднання державного й приватного фінансування.

Фінансове планування Олімпіади 2024 року в Парижі базується на стратегічному використанні ресурсів та ефективному управлінні ризиками, включно з диверсифікацією джерел фінансування, прогнозуванням та контролем витрат, а також уважним моніторингом зовнішніх факторів. Ураховуючи загальний бюджет, виокремимо кілька ключових аспектів фінансового планування:

- розподіл витрат, що дає змогу знизити залежність від одного джерела фінансування та забезпечити стабільність потоку коштів;
- оптимізація витрат, зокрема через уникнення масштабних будівельних проєктів завдяки наявності вже побудованої інфраструктури, що знижує витрати на нові споруди та фінансовий тиск.
- диверсифікація джерел фінансування, що забезпечує надійну фінансову стабільність, знижує залежність від державного фінансування та мінімізує ризики, пов'язані з фінансуванням, завдяки наявності кількох фінансових каналів;
- планування доходів, яке передбачає правильну оцінку потенційних надходжень, є ключовим аспектом фінансового планування, що допомагає забезпечити достатній рівень доходів для покриття витрат.

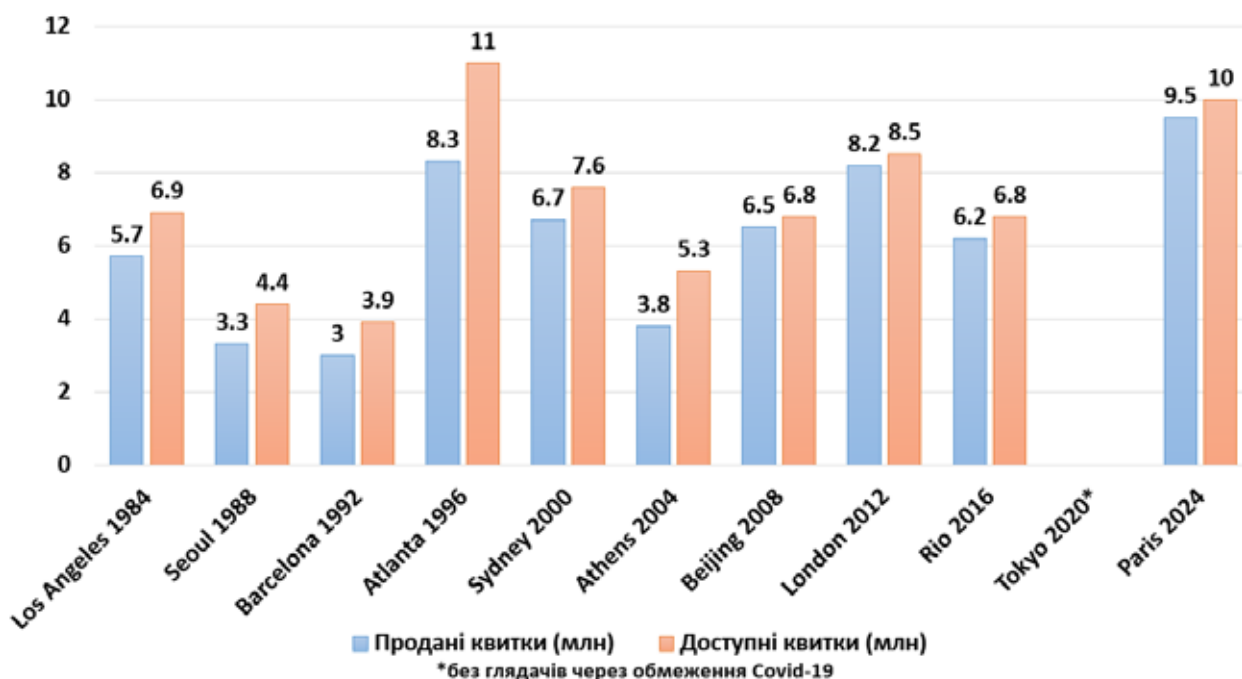

Рис. 2. Динаміка попиту на квитки Олімпійських ігор за роками

Джерело [11].

Організація Олімпійських ігор передбачає кілька типів ризиків, які потребують ретельного управління, серед яких:

- фінансові: зважаючи на масштабність події, є ризик непередбачених витрат на різні потреби. Однак ефективна диверсифікація джерел фінансування сприяє зниженню фінансових ризиків. Водночас важливими складниками є прогнозування та виявлення можливих недоотриманих доходів, належний контроль над витратами й недопущення перевищення бюджету;
- туристичні: зниження кількості туристів та їхніх витрат негативно впливає на економічний ефект від події, а неадекватне ціноутворення на туристичні послуги може призвести до зниження доходів у деяких секторах. Такі фактори є частиною ризиків, пов'язаних з попитом, і вимагають постійного моніторингу та коригувань у реальному часі;
- інфраструктурні та безпекові, частина з яких може виникати непередбачувано через зміни в глобальній або національній ситуації. Водночас внутрішня безпека, пов'язана з організацією церемоній, проведенням спортивних подій та будівництвом нових об'єктів, вимагає постійного моніторингу й коригування планів відповідно до поточної ситуації.

Ефективне управління різноманітними ризиками вимагає постійного моніторингу, прогнозування та оперативних коригувань для забезпечення успішного проведення заходу.

Висновки. Процес бюджетування великих спортивних подій, зокрема Олімпійських ігор, є складним і багатофакторним, що вимагає точного планування, оцінки фінансових ризиків і контролю за витратами. Важливим аспектом є правильне поєднання державного та приватного фінансування для забезпечення фінансової стабільності події.

Паризька Олімпіада 2024 року продемонструвала важливість диверсифікації джерел фінансування для забезпечення фінансової автономії і зниження ризиків, що пов'язані з невизначеністю в економічному та політичному середовищі. Важливою стратегією в цьому контексті стала оптимізація витрат, зокрема завдяки використанню наявної інфраструктури, що дало змогу значно знизити витрати на будівництво нових спортивних об'єктів.

Процес бюджетування не може бути повноцінним без належного управління різноманітними ризиками, як-от фінансові, туристичні та інфраструктурні.

Отже, ефективне бюджетування з урахуванням стратегічного планування, диверсифікації джерел фінансування та управління ризиками є запорукою успішного проведення великих спортивних подій та їх позитивного впливу на економіку країни-організатора.

Література:

1. Блінов О. Олімпіоміка Парижу-2024. *Журнал Forbes Ukraine*. URL: <https://forbes.ua/money/olimpionomika-parizhu-2024-ne-naybilshiy-byudzheth-milyardna-kasa-ta-liderstvo-kharlanza-prizovimi-pyat-faktiv-pro-olimpiyski-igri-u-stolitsi-frantsii-13082024-22972> (дата звернення: 19.02.2025).
2. Додонов С. В. Ретроспективний аналіз теоретичного визначення «бюджетування». *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки*. 2012. Випуск 5. Том 2. С. 98–104.
3. Огійчук М. Ф., Децюра С. О. Бюджетування – одна із основних складових успіху при виробництві продукції птахівництва. *Облік і фінанси АПК: освітній портал*. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/byudzhetuвання-odna-iz-osnovnih-skladovih-uspihu-pri-virobniectvi-produkcii-ptahivnictva.html> (дата звернення: 15.02.2025).
4. Пар'єва О. О. Сутність процесу бюджетування і елементи його структури. Х Всеукраїнська науково-практична конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України». Одеса, 16–20 травня 2016 р. С. 71–74.
5. Свиридчук Ю. У Франції озвучили витрати на Олімпійські ігри в Парижі 2024. *Суспільне Новини*. URL: <https://suspilne.media/866669-u-francii-ozvucili-vitrati-na-olimpijski-igri-v-parizi-2024/> (дата звернення: 10.02.2025).
6. Скільки коштують Олімпійські Ігри-2024 в Парижі. *Finance.ua*. URL: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/skilky-koshtuiut-olimpijski-igri-2024-v-paryzhi> (дата звернення: 12.02.2025).
7. Челяк О. Олімпіада-2024 в Парижі в цифрах: скільки Франції коштує підготувати «найзеленіші Олімпійські ігри в історії». *Суспільне Культура*. URL: <https://suspilne.media/>

culture/787181-olimpiada-2024-v-parizi-v-cifrah-skilki-francii-kostue-pidgotuvati-najzelenisi-olimpiyski-igri-v-istorii/ (дата звернення: 22.02.2025).

8. Чумак Г. Бюджетування як складова системи управління витратами. Вісник Хмельницького національного університету 2023, № 2. С. 33–38.

9. Шаховець Д. Економіка Олімпіади – 2024: рахунок, який не виводять на табло. *Українська правда*. URL: <https://champion.com.ua/ukr/olimpiyski-igri/olimpiyski-igri-2024/ekonomika-olimpiyskih-igor-2024-byudzheth-olimpiadi-v-parizhi-1006281/> (дата звернення: 19.02.2025).

10. Ювженко Н. М. Теоретичні підходи до визначення сутності та природи бюджетування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 7. С. 74–78.

11. Richter F. Olympics Draw Millions, But Rarely Sell Out. URL: <https://www.statista.com/chart/32569/tickets-sold-for-summer-olympics-since-1984/> (дата звернення: 11.02.2025).

References:

1. Blinov, O. (2024). Olimpionomika Paryzhu-2024 [Olympionomics of Paris-2024]. *Zhurnal Forbes Ukraine*. Retrieved from <https://forbes.ua/money/olimpionomika-parizhu-2024-ne-naybilshiy-byudzheth-milyardna-kasa-ta-liderstvo-kharlan-za-prizovimi-pyat-faktiv-pro-olimpiyski-igri-u-stolitsi-frantsii-13082024-22972> [in Ukrainian]

2. Dodonov, S.V. (2012). Retrospektyvnyi analiz teoretychnoho vyznachennia «biudzhethuvannia» [Retrospective analysis of the theoretical definition of "budgeting"]. *Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii. Serii: Ekonomichni nauky*. № 5. Tom 2. S. 98–104. [in Ukrainian]

3. Ohiichuk, M.F., & Detsiura, S.O. Biudzhethuvannia – odna iz osnovnykh skladovykh uspihu pry vyrobnytstvi produktsii ptakhivnytstva [Budgeting is one of the main components of success in the production of poultry products]. *Oblik i finansy APK: osvittii portal*. Retrieved from <https://magazine.faaf.org.ua/byudzhethuvannia-odna-iz-osnovnih-skladovih-uspihu-pri-virobniectvi-produktsii-ptahivniectva.html> [in Ukrainian]

4. Parieva, O.O. (2016). Sutnist protsesu biudzhethuvannia i elementy yoho struktury [The essence of the budgeting process and elements of its structure]. *Kh Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia «Oblikovo-analitychne zabezpechennia innovatsiinoi transformatsii ekonomiky Ukrainy»*. Odesa. S. 71–74. [in Ukrainian]

5. Svyrydiuk, Y. (2024). U Frantsii ozvuchyly vytraty na Olimpiyski ihry v Paryzhi 2024 [France announced the costs of the 2024 Paris Olympic Games]. *Suspilne Novyny*. Retrieved from: <https://suspilne.media/866669-u-francii-ozvucili-vitrati-na-olimpiyski-igri-v-parizi-2024/> [in Ukrainian]

6. Skilky koshtuiut Olimpiyski Ihry-2024 v Paryzhi [How much do the 2024 Olympic Games in Paris cost?]. (2024). *Finance.ua*. Retrieved from: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/skilky-koshtuiut-olimpiyski-ihry-2024-v-paryzhi> [in Ukrainian]

7. Cheliak, O. (2024). Olimpiada-2024 v Paryzhi v tsyfrakh: skilky Frantsii koshtuie pidhotuvaty "naizelenishi Olimpiyski ihry v istorii" [The 2024 Olympics in Paris in numbers: how much it costs France to prepare the "greenest Olympic Games in history"]. *Suspilne Kultura*. Retrieved from: <https://suspilne.media/culture/787181-olimpiada-2024-v-parizi-v-cifrah-skilki-francii-kostue-pidgotuvati-najzelenisi-olimpiyski-igri-v-istorii/> [in Ukrainian]

8. Chumak, H. (2023). Biudzhethuvannia yak skladova systemy upravlinnia vytratamy [Budgeting as a component of the cost management system]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. № 2. S. 33–38 [in Ukrainian]

9. Shakhovets, D. (2024). Ekonomika Olimpiady – 2024: rakhunok, yakyi ne vyvodiats na tablo [Economics of the Olympics – 2024: the score that is not displayed on the scoreboard]. *Ukrainska pravda*. Retrieved from: <https://champion.com.ua/ukr/olimpiyski-igri/olimpiyski-igri-2024/ekonomika-olimpiyskih-igor-2024-byudzheth-olimpiadi-v-parizhi-1006281/> [in Ukrainian]

10. Yuvzhenko, N. M. (2017). Teoretychni pidkhody do vyznachennia sutnosti ta pryrody biudzhethuvannia [Theoretical approaches to determining the essence and nature of budgeting]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 7. S. 74–78. [in Ukrainian]

11. Richter, F. (2024). Olympics Draw Millions, But Rarely Sell Out. Retrieved from: <https://www.statista.com/chart/32569/tickets-sold-for-summer-olympics-since-1984/> [in English].

Mytrovka Yevhen, Horvat Tetiana

**THE BUDGETING PROCESS FOR MAJOR SPORTING EVENTS:
METHODS, SOURCES OF FINANCING, AND RISK MANAGEMENT
(THE CASE OF THE PARIS 2024 OLYMPIC GAMES)**

The organization and holding of large-scale sporting events, such as the Olympic Games, World Championships, and various international tournaments, is a complex and multifaceted process that requires careful planning and significant financial investments. Such global sporting events not only attract the attention of a wide audience but are also a powerful tool for influencing the economic, political, and cultural environment of the host countries. Given the enormous costs and associated financial risks, effective budgeting becomes a critically important element to ensure the success of such events.

The purpose of the article is to assess the budgeting process of large-scale sporting events using the example of the Paris 2024 Olympic Games, with a focus on financial planning, resource management, and risk reduction. The study explores the theoretical foundations of budgeting as a key management tool and provides an analysis of the budgeting process for the 2024 Olympics, identifying the key factors that influence its effectiveness.

Methods used to collect and evaluate data include literature reviews, authoritative electronic publications, comparative analysis, statistical methods, the case study approach, and graphical methods.

The results indicate that budgeting is a crucial component of financial management in the planning and control of financial resources. It ensures optimal allocation and facilitates strategic decision-making. The study highlights that budgeting for large-scale sports events, especially the Olympic Games, is a multifaceted process involving various stages, such as infrastructure planning, revenue forecasting, and risk management. Effective budgeting requires a comprehensive assessment of both potential revenues and costs, with particular emphasis on managing financial risks, including fluctuations in ticket demand, changes in the economic and political environment, and unforeseen events like natural disasters or pandemics.

An analysis of the Paris 2024 Olympics budget reveals a relatively modest cost compared to previous Olympic Games, primarily due to the use of existing infrastructure, which significantly minimized the need for new construction. The study underscores the importance of diversified sources of financing, incorporating both public and private contributions, to ensure financial stability and mitigate risks. Moreover, it emphasizes the necessity for effective risk management strategies, including financial, tourism, and infrastructure risks, to ensure the successful execution of the event.

In conclusion, effective budgeting, strategic financial planning, and proactive risk management are essential for the successful organization and delivery of large-scale sporting events. These elements not only contribute to the smooth conduct of the event itself but also offer long-term economic benefits to the host country.

Key words: *budgeting, planning, financial risks, sports events, sports competitions, organization, efficiency, Olympic Games.*